

PROCURATURA REPUBLICII MOLDOVA

PROCURATURA GENERALĂ

mun. Chișinău, bd. Ștefan cel Mare și Sfânt, 73, MD-2001, Tel.: /373 22/ 828 373
www.procuratura.md / e-mail: proc-gen@procuratura.md

19 decembrie 2025 nr.4-2d/25-387

La nr. CSN 06-371 din 26 noiembrie 2025

Domnului Lilian CARP
Președinte al Comisiei securitate
națională, apărare și ordine publică

Pentru informare: Domnului Vladislav COJUHARI
Ministrul Justiției

Stimate domnule Carp,

În rezultatul evaluării cadrului normativ și a practicii de urmărire penală și judiciare pe dimensiunea traficului ilicit de arme, a fost constatată necesitatea amendării Codului penal pentru alinierea acestuia reglementărilor internaționale, consolidării securității publice, sporirea gradului de prevenție și fortificarea instrumentarului penal necesar pentru combaterea acestui flagel infracțional.

Respectiv, urmărind scopul realizării dezideratelor propuse *supra*, expediem în adresa DVS proiectul de Lege pentru examinarea oportunității promovării acestei inițiative legislative în concordanță cu Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996.

Anexă: proiectul de lege cu nota de fundamentare, pe 9 file.

Cu respect,

Adjunctul Procurorului General interimar

Sergiu RUSSU

L E G E

pentru modificarea unor acte normative

Parlamentul adoptă prezenta lege organică.

Art. I. – Codul penal al Republicii Moldova nr.985/2002 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr.72–74, art. 195), cu modificările și completările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 290 va avea următorul cuprins:

„Articolul 290. Circulația ilegală a armelor și munițiilor supuse autorizării

(1) Procurarea, deținerea, păstrarea, repararea, portul, transportul sau comercializarea armelor neletale supuse autorizării și a munițiilor aferente, efectuate fără drept,

se pedepsește cu amendă în mărime de la 500 la 800 unități convenționale, sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 150 la 240 de ore, sau cu închisoare până la 1 an.

(2) Transformarea, fără drept, a armelor de recuzită, a replicilor de tip airsoft, a armelor cu aer comprimat, a armelor cu cartușe Flaubert, a armelor cu gaze, de start, de semnalizare, a armelor vechi sau a oricăror alte obiecte concepute pentru alte scopuri în arme de foc, precum și deținerea acestora în scopul transformării,

se pedepsește cu închisoare de la 1 la 3 ani cu amendă de la 700 la 1000 unități convenționale.

(3) Procurarea, deținerea, păstrarea, repararea, portul, fabricarea, asamblarea, ori modificarea construcției sau a marcajului, transportul, distribuirea, transferul, stocarea, comercializarea sau intermedierea armelor letale și/sau a munițiilor aferente, precum și a componentelor esențiale ale acestora, efectuate fără drept,

se pedepsesc cu închisoare de la 2 la 6 ani cu amendă în mărime de la 2000 la 4000 de unități convenționale.

(4) Sustragerea armelor, a componentelor esențiale ori a munițiilor prevăzute la alin. (1), (3) sau a armelor de foc prevăzute la alin. (2)

se pedepsește cu închisoare de la 3 la 7 ani.

(5) Fabricarea armelor, pieselor ori munițiilor din componente esențiale traficate ilicit, fără autorizația corespunzătoare sau fără marcarea armelor la data producerii lor, conform legislației în vigoare,

se pedepsește cu închisoare de la 4 la 8 ani.

(6) Faptele prevăzute la alin. (2)–(5), săvârșite în privința armelor letale semiautomate, automate și/sau a munițiilor aferente,

se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 10 ani.

(7) Faptele prevăzute la alin. (1)–(5), săvârșite de două sau mai multe persoane, se pedepsesc cu închisoare de la 5 la 12 ani.

(8) Faptele prevăzute la alin. (1)–(5), săvârșite de un grup criminal organizat sau de către o organizație criminală,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 15 ani.

(9) Persoana care a săvârșit acțiunile prevăzute la art. 290 sau 290¹ poate fi liberată de răspundere penală dacă a contribuit activ la descoperirea sau contracararea infracțiunii ce ține de circulația ilegală a armelor și/sau munițiilor sau componentelor esențiale ale acestora prin autodenunțare, predare benevolă

a acestora, indicarea sursei de procurare, divulgarea persoanelor care au contribuit la săvârșirea infracțiunii, indicarea mijloacelor bănești, a bunurilor sau a veniturilor rezultate din infracțiune.”

2. Se completează cu articolul 290¹ cu următorul cuprins:

„Articolul 290¹. Circulația ilegală a armelor și munițiilor interzise în circuitul civil

(1) Procurarea, deținerea, păstrarea, repararea, portul sau transportul armelor de foc și munițiilor interzise în circuitul civil, efectuate fără drept,

se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu amendă în mărime de la 3000 la 6000 de unități convenționale.

(2) Sustragerea armelor ori a munițiilor prevăzute la alin. (1)

se pedepsește cu închisoare de la 5 la 10 ani.

(3) Fabricarea, modificarea construcției ori a marcatului, distribuirea, transferul, comercializarea sau intermedierea armelor de foc și munițiilor interzise în circuitul civil,

se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 12 ani.

(4) Faptele prevăzute la alin. (1)–(3), săvârșite de două sau mai multe persoane,

se pedepsesc cu închisoare de la 10 la 15 ani.

(5) Faptele prevăzute la alin. (1)–(3), săvârșite de un grup criminal organizat sau de către o organizație criminală,

se pedepsesc cu închisoare de la 12 la 15 ani.

3. Articolul 317 se modifică după cum urmează:

titlul articolului va avea următorul cuprins: **„Articolul 317. Evadarea”**.

Aliniatul (1), după cuvântul „preventiv”, se completează cu sintagma: „sau nerespectarea restricțiilor stabilite la aplicarea arestării la domiciliu”.

Art. II. - Codul de procedură penală al Republicii Moldova nr. 122/2003 (republicat în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2009, nr. 72–74, art. 195), cu modificările ulterioare, se modifică și se completează după cum urmează:

1. Articolul 138¹ alineatul (2) se va completa după sintagma ”314” cu sintagma ”317 alin.(1)”;
2. Articolul 138³ alineatul (2) se va completa după sintagma ”302” cu sintagma ”317 alin.(1)”;
3. Articolul 138⁴ alineatul (4) se va completa după sintagma ”281” cu sintagma ”317 alin.(1)”;
4. Articolul 138⁵ alineatul (3) se va completa după sintagma ” 259–261¹” cu sintagma ” 317 alin.(1)”;

Art. III. - (1) Prezenta lege intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

PREȘEDINTELE PARLAMENTULUI

NOTA DE FUNDAMENTARE
la proiectul de lege pentru modificarea unor acte normative

1. Denumirea sau numele autorului și, după caz, a/al participanților la elaborarea proiectului actului normativ
Proiectul de Lege pentru modificarea și completarea Codului penal al Republicii Moldova nr.985/2002 și Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003 a fost elaborat de către Procuratura Generală.
2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului actului normativ
2.1. Temeiul legal sau, după caz, sursa proiectului actului normativ
Unul din motivele preeminente care au stat la baza elaborării prezentului proiect de lege este necesitatea ajustării cadrului normativ național care reglementează traficul ilicit de arme de foc și componentelor acestora la cerințele Protocolului împotriva fabricării și traficului ilegal de arme de foc, piese și componente ale acestora, precum și de muniții, adițional la Convenția Națiunilor Unite împotriva criminalității transnaționale organizate (<i>Convenția de la Palermo</i>), adoptat la New York la 31 mai 2001 la care Republica Moldova a aderat prin Legea nr. 224/2005. Astfel, prin proiectul de lege elaborat se urmărește scopul incriminării într-o formă mai detaliată și segmentată a traficului ilicit de arme prin inculparea faptelor de: • fabricare ilicită a armelor de foc, pieselor, componentelor și munițiilor; • traficul ilicit al acestora; • falsificarea, ștergerea, modificarea sau eliminarea marcajelor armelor de foc; • tentativa, complicitatea și participarea la aceste infracțiuni. Necesitatea intervenției legislative rezultă și din următoarele considerente: – Războiul din Ucraina a generat un flux masiv de armament pe teritoriul Ucrainei și în jurul său, care crește riscurile de circulație ilegală atât intern, cât și transfrontalier. În ultimii ani, autoritățile ucrainene au raportat numeroase operațiuni împotriva traficului de arme și muniții, inclusiv confiscări de arme „trofeu” și muniții care se pot regăsi pe piețele ilegale în timp de conflict sau după acesta. – Potrivit unor analize internaționale, conflictul a dus la creșterea disponibilității armelor și munițiilor pe piața neagră, iar aceasta reprezintă un risc sporit de răspândire în statele vecine, inclusive și în Republica Moldova prin canale ilegale. – Ultimele evoluții pe plan internațional, care implică riscuri asociate cu traficul ilicit de arme, impune revizuire Codului penal în sensul înăsprii pedepselor care urmează a fi aplicate persoanelor care săvârșesc infracțiuni din această categorie, or, nivelul actual al regimului sancționator nu reflectă gravitatea reală a fenomenului și nu descurajează suficient activitățile ilicite cu arme. Prin proiectul de lege se urmărește: – delimitarea clară a formelor de săvârșire a infracțiunilor privind circulația ilegală a armelor; – introducerea unor pedepse proporționale cu gravitatea faptelor și cu riscurile sociale asociate acestora și respective care ar descuraja persoanele să svârșescă asemenea fapte prejudiciabile; – separarea infracțiunilor privind armele supuse autorizării de cele interzise în circuitul civil, în concordanță cu prevederile Legii nr. 130/2012; – definirea distinctă a infracțiunilor de transformare, fabricare, distribuire, transfer și intermediere a armelor și componentelor esențiale;

Totodată, se propune instituirea unor circumstanțe agravante pentru: săvârșirea faptei în grup; de către grupurile criminale organizate sau organizațiile criminale; pentru arme automate și semiautomate;

Prin urmare, proiectul de lege urmărește scopul consolidării securității publice prin creșterea gradului de prevenție întărind totodată, instrumentarul penal pentru combaterea criminalității organizate și traficului transfrontalier. Or, regimul penal actual este fragmentat și insuficient diferențiat, ceea ce permite interpretări divergente și abordări neunitare în practică iar majorarea pedepselor este necesară pentru descurajarea activităților ilegale pe piața neagră a componentelor esențiale.

Dintr-o altă perspectivă, necesitatea amendării Codului penal prin reglementarea mai detaliată a faptelor prejudiciabile legate de traficul de arme și, respectiv, înăsprirea regimului sancționator pentru aceste fapte este dictat și de următoarele:

1. Insuficiența și fragmentarea reglementării penale existente

Analiza normelor penale anterioare a relevat:

- **lipsa unei delimitări clare** între armele supuse autorizării, armele letale și armele interzise în circuitul civil;
- **tratamentul sancționator uniform** pentru fapte cu grade diferite de pericol social;
- inexistența unor norme distincte pentru **armele interzise în circuitul civil**, care prezintă un pericol excepțional;
- lacune în incriminarea unor fapte moderne precum:
 - modificarea marcajului armelor,
 - fabricarea din componente esențiale traficate,
 - intermedierea sau stocarea armelor ilegale.

Prin urmare, cadrul normativ anterior nu oferea un răspuns penal adecvat realităților infracționale actuale.

2. Apariția unor noi tipologii de arme și tehnologii în legătură cu evoluția tehnologică care a permis:

- conversia armelor de tip airsoft, Flaubert, cu aer comprimat sau de recuzită în arme letale;
- fabricarea armelor prin mijloace improvizate sau tehnologii moderne;
- eliminarea sau modificarea marcajelor pentru a împiedica trasabilitatea.

Reglementarea propusă răspunde acestei realități prin **incriminarea expresă a transformării și fabricării ilegale**, inclusiv din componente esențiale.

3. Structura diferențiată a noilor articole permite sancționarea mai severă a:

- faptelor comise în grup;
- faptelor comise de grupuri criminale sau organizații criminale;
- utilizării armelor automate și semiautomate.

Această abordare respectă principiile **proporționalității și individualizării pedepsei**.

Într-o altă ordine de idei, dezvoltarea cazurilor și condițiilor de liberare de răspundere penală a persoanelor pentru trafic de arme, prin actualizarea prezentei clauze de liberare de răspundere penală, urmărește următoarele scopuri:

- stimularea autodenunțării și predării benevole a armelor;
- destructurarea rețelelor de trafic ilegal;
- recuperarea armelor și munițiilor din circuitul ilegal;
- facilitarea cooperării cu organele de urmărire penală.

Această soluție legislativă este consacrată și în alte domenii ale dreptului penal (*încălcarea modului de gestionare a mijloacelor financiare a partidelor politice, corupție, trafic de*

droguri, încălcarea drepturilor de autor și a drepturilor conexe) și are un **pronunțat caracter preventiv**.

Privitor la condițiile care au impus necesitatea elaborării proiectului de lege privind amendarea Codului penal și a Codului de procedură penală în aspectul incriminării faptului de evadare din arest la domiciliu a fost statuat că, în rezultatul analizei continue a practicii judiciare privind aplicarea și executarea măsurii preventive sub formă de arestare la domiciliu reglementată prin prevederile art.175 alin.(3) pct.10 Cod de procedură penală, au fost constatate o serie de lacune de ordin normativ, care afectează eficiența acestei instituții procesual-penale.

În mod special, au fost identificate dificultăți legate de tragerea la răspundere penală a persoanelor care încalcă, în mod deliberat, obligațiile stabilite prin încheierea judecătorească de aplicare a măsurii preventive sub formă de arestare la domiciliu.

În lipsa unor reglementări clare privind procedura de constatare a încălcării măsurii, notificarea autorităților competente și inițierea urmăririi penale în temeiul unei incriminări corespunzătoare, aplicarea arestării la domiciliu riscă să fie lipsită de eficiență și previzibilitate, ceea ce poate duce, în practică, la subminarea scopului preventiv al acesteia. Prin urmare, se impune o revizuire a cadrului normativ, inclusiv prin completarea/modificarea prevederilor Codului penal și ale Codului de procedură penală, în vederea instituirii unor reglementări clare care să asigure un control efectiv și o reacție promptă în caz de nerespectare a măsurii dispuse de instanță, inclusiv prin tragerea la răspundere penală a persoanelor vinovate.

Este necesar de menționat că, legislația penală reglementează evadarea persoanelor din locurile de detenție.

Astfel, potrivit art.317 din Codul penal:

Articolul 317. Evadarea din locurile de detenție

(1) Evadarea din locurile de detenție, săvârșită de persoana care execută pedeapsa cu închisoare, precum și de persoana aflată sub arest preventiv, se pedepsește cu închisoare de până la 3 ani.

(2) Aceeași acțiune:

b) săvârșită de două sau mai multe persoane;

c) însoțită de aplicarea violenței;

d) săvârșită cu aplicarea armei sau altor obiecte folosite în calitate de arme – se pedepsește cu închisoare de până la 6 ani.

(3) Nu constituie infracțiune, în sensul prezentului articol, evadarea din locurile de detenție a persoanei în privința căreia, la momentul evadării, nu exista sau a încetat temeiul legal al detenției.”

Totodată, din analiza dispozițiilor art.317 Cod penal rezultă că, pentru ca fapta să fie încadrată în această normă penală, este necesar ca evadarea să fie săvârșită dintr-un loc de detenție în *stricto sensu*, cum ar fi penitenciarul sau izolatorul de detenție provizorie.

În același registru conceptual, menționăm că, în corespundere cu pct.5 al Anexei nr.1 la Hotărârea Guvernului nr.583/2006 cu privire la aprobarea statutului executării pedepsei de către condamnați - ”penitenciar (unitate penitenciară, instituție penitenciară) este instituția subordonată Administrației Naționale a Penitenciarelor în care, conform hotărârii instanței de judecată, își execută pedeapsa privativă de libertate persoanele condamnate la închisoare și detențiune pe viață, precum și locurile de detenție provizorie pentru persoanele față de care a fost aplicată măsura arestare preventivă. Instituții penitenciare sînt: penitenciarele de tip închis, semiînchis, deschis, penitenciarele pentru minori, penitenciarele pentru femei, izolatoarele de urmărire penală și spitalele penitenciare”.

Pe cale de consecință se constată că, părăsirea neautorizată a domiciliului, în cazul aplicării măsurii preventive - arestarea la domiciliu, nu se încadrează în componența normei prevăzute de art. 317 Cod penal.

Această inadvertență legislativă generează un vid de reglementare, care împiedică aplicarea unor sancțiuni penale proporționale în cazurile de încălcare a măsurii arestării la domiciliu, afectând grav autoritatea hotărârilor judecătorești și siguranța procesului penal.

În acest context, se impune completarea Codului penal cu o normă incriminatoare, care să prevadă expres răspunderea penală pentru încălcarea sau părăsirea neautorizată a domiciliului pe durata aplicării măsurii preventive – arestarea la domiciliu.

Totodată, considerăm oportun să fie menționat caracterul ascendent al numărului de cazuri de părăsire neautorizată a domiciliului de către persoanele față de care a fost aplicată această măsură preventivă.

În context, conform informației oferite de Direcția monitorizarea electronică din cadrul Inspectoratului Național de Probațiune, pe parcursul semetrului I al anului 2025 de către instanța de judecată a fost aplicată măsura preventivă - arestarea la domiciliu cu supravegherea electronică în privința a 707 persoane, dintre care 208 persoane au încălcat condițiile stabilite prin încheierea instanței de judecată.

Legislația comparată evidențiază o discrepanță între reglementările Republicii Moldova și cele ale statelor membre ale Uniunii Europene în ceea ce privește sancționarea penală a încălcării măsurii preventive "arestarea la domiciliu" - lacună normativă care, în perspectiva aderării Republicii Moldova la spațiul comunitar, se impune a fi remediată.

Astfel, poate fi invocată legislația penală a Germaniei, care, prin dispozițiile § 145a din Codul penal, sancționează nerespectarea obligațiilor impuse de instanță în perioada de supraveghere, inclusiv obligația de a nu părăsi localitatea de domiciliu, reședința sau o anumită regiune, fără acordul autorității de supraveghere¹.

Un alt exemplu relevant este reglementat de legislația din Italia. Astfel, Codul de procedură penală prevede aplicarea măsurii arestului la domiciliu (art. 284). Totodată, încălcarea măsurii stabilește răspunderea penală conform art. 385 Cod penal al Italiei – *evadarea* – persoana sub arest la domiciliu care se sustrage este sancționată cu 1–3 ani închisoare.²

Studiul legislației penale ale altor state membre UE confirmă faptul că aceste reglementări constituie nu doar un răspuns legislativ la pericolele iminente, ci și un reper pentru modernizarea normelor penale naționale, în contextul unor riscuri care, în perspectivă medie și lungă, se vor intensifica și extinde.

Pe cale de consecință, analiza comparativă a prevederilor art. 317 din Codul penal al Republicii Moldova, coroborată cu practica judiciară națională, relevă că legislația în vigoare nu corespunde standardelor de calitate ale normelor similare din dreptul penal european, ceea ce justifică necesitatea elaborării prezentului proiect normativ.

În contextul necesității revizuirii art. 317 din Codul penal, considerăm relevant să evidențiem că această normă nu vizează exclusiv evadarea din locurile de detenție, ci și evadarea persoanei aflate în stare de arestare preventivă.

Subsecvent, menționăm că, potrivit art.188 alin.(1) Cod de procedură penală, arestarea la domiciliu constă în izolarea învinutului, inculpatului de societate în locuința acestuia, cu stabilirea anumitor restricții. Curtea Supremă de Justiție a Republicii Moldova s-a pronunțat expres privind caracterul măsurii arestării la domiciliu: „*Plenul explică faptul că, potrivit jurisprudenței CtEDO, reprezintă lipsire de libertate atât reținerea penală (a se vedea hot. Străisteanu și Alții c. Moldovei, 7 aprilie 2009, §§ 85-88, sau Lazoroski c. Macedoniei,*

¹ <https://codexpenal.just.ro/laws/Cod-Penal-Germania-RO.html>

² https://www.brocardi.it/codice-penale/libro-secondo/titolo-iii/capo-ii/art385.html?utm_source=chatgpt.com

8 octombrie 2009, § 44), cât și arestarea preventivă sau arestarea la domiciliu (a se vedea hot. Mancini c. Italiei, nr. 44955/98, § 17; sau Nikolova c. Bulgaria (nr. 2), nr. 40896/98, §§ 60 și 74, 30 septembrie 2004) ”[11, p.1].

În acest sens există o jurisprudență constantă a Curții Europene referitor la instituția arestării la domiciliu, în care expres se stabilește ca aceasta măsură este o privare de libertate, ținând cont de efectele și de modalitatea de implementare. (*Mancini c. Italiei*, 2 august 2001, nr. 444955/98, Par. 17-19, *Nikolova c. Bulgariei* (nr2) (30 septembrie 2004, nr. 40896/98, Par. 60). Instanța europeană a reamintit că art. 5 nu reglementează condițiile privării de libertate. De fapt, noțiunile de „grad” și „intensitate”, ce figurează în jurisprudența organelor Convenției ca fiind criterii de aplicabilitate pentru art. 5, vizează exclusiv nivelul restricțiilor legate de libertatea de deplasare și nu diferența de confort sau regim intern în diferite locații privative de libertate (*Lavents c. Letoniei* (28 noiembrie 2002, nr. 58442/00, Par. 64).[12, p.496-497].

O altă modificare propusă prin proiectul de lege vizează reglementarea posibilității dispunerii și efectuării măsurilor speciale de investigație în cadrul procesului penal, în scopul curmării comiterii infracțiunii și localizării persoanelor care au părăsit neautorizat domiciliul pe durata aplicării măsurii preventive – arestarea la domiciliu.

Este de menționat că, în conformitate cu prevederile art.133 din Codul de procedură penală, măsurile speciale de investigație pot fi dispuse doar în condițiile întrunirii cumulative a mai multor cerințe legale, inclusiv existența unei urmăriri penale pornite în legătură cu pregătirea sau săvârșirea unei infracțiuni grave, deosebit de grave sau excepțional de grave, cu excepțiile prevăzute de Secțiunea a 5-a, Capitolul III din același cod.

Or, infracțiunea prevăzută la art. 317 alin. (1) din Codul penal este sancționată cu închisoare de până la 3 ani, fiind încadrată, conform art.16 din Codul penal, în categoria infracțiunilor mai puțin grave. În ipoteza în care fapta este comisă: de două sau mai multe persoane; cu aplicarea violenței; cu folosirea armei sau a altor obiecte utilizate ca arme, aceasta se pedepsește cu închisoare de până la 6 ani și este calificată drept infracțiune gravă.

Astfel, având în vedere că faptele prevăzute la art.317 alin. (1) din Codul penal se încadrează în categoria infracțiunilor mai puțin grave, organul de urmărire penală nu poate recurge la dispunerea și efectuarea măsurilor speciale de investigație pentru a asigura un control efectiv și o reacție promptă în caz de nerespectare a măsurii preventive ”arestarea la domiciliu” dispusă de instanță.

Pornind de la creșterea constantă a numărului de cazuri de nerespectare a condițiilor stabilite prin încheierea instanței de judecată privind aplicarea arestului la domiciliu, precum și de la dificultatea identificării cu operativitate a locului aflării persoanei care a părăsit neautorizat domiciliul, se impune ajustarea cadrului normativ în vederea eficientizării mecanismelor de monitorizare și intervenție rapidă.

Pe cale de consecință, considerăm necesară modificarea prevederilor art.138¹ - Interceptarea și înregistrarea comunicărilor și/sau a imaginilor; art.138³ - Monitorizarea sau controlul tranzacțiilor financiare și/sau accesul la informațiile financiare; art.138⁴ - Colectarea de informații de la furnizorii de servicii de comunicații electronice; art.138⁵ - Accesarea, interceptarea și înregistrarea datelor informatice, prin completarea listei exhaustive a infracțiunilor ușoare și mai puțin grave pentru comiterea cărora pot fi dispuse și efectuate măsurile speciale de investigații respective cu infracțiunea prevăzută de art.317 alin.(1) Cod penal.

În concluzie, în vederea înlăturării inadvertențelor normative menționate *supra*, considerăm că promovarea proiectului de lege se impune pentru asigurarea unui cadru legislativ coerent și complet, întrucât prevederile legale trebuie să corespundă exigențelor calității legii, respectând cele trei criterii fundamentale: accesibilitatea, previzibilitatea și claritatea. Norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să își

orienteze conduita și să prevadă în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acesteia.

3. Obiectivele urmărite și soluțiile propuse

3.1. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Proiectul propune modificarea și completarea Codului penal prin instituirea unui nou cadru sancționator diferențiat în materia circulației ilegale a armelor, munițiilor și componentelor esențiale, cu următoarele elemente principale:

1. **Delimitarea distinctă a regimului penal pentru armele supuse autorizării și pentru armele interzise în circuitul civil.**

Se instituie două articole separate – art. 290 și art. 290¹ – care vizează categorii de arme cu nivel diferit de pericol social, conform clasificării prevăzute de Legea nr. 130/2012. În parcticular, art 290 Cod penal, se modifică cu precizarea exhaustivă a modalităților normative referitoare la armele neletale precum și letale supuse autorizării. Totodată, se propune completarea Codului penal cu un articol nou– art. 290¹, dedicat circulației ilegale a armelor și munițiilor interzise în circuitul civil, cu pedepse diferențiate, proporționale pericolului social.

2. **Separarea formelor normative de comitere a infracțiunii în funcție de natura activității: posesie/folosire vs. producție/circulație economică.**

Proiectul stabilește în mod expres diferența dintre:

- deținere, păstrare, port, procurare și transport (posesie și manipulare);
- fabricare, modificare a construcției, modificare a marcajului, distribuire, transfer, intermediere și comercializare (producție și punere în circulație).

3. **Menținerea incriminării privind transformarea dispozitivelor neletale în arme de foc ca infracțiune autonomă, sancționată distinct.**

4. **Reglementarea fabricării ilegale a armelor și componentelor esențiale din elemente traficate ilicit sau fără marcaj.**

Proiectul conține o prevedere nouă separată privind **fabricarea armelor din componente esențiale traficate ilicit**, precum și **lipsa marcării armelor la data producerii**, în conformitate cu standardele UE privind trasabilitatea.

5. **Introducerea unui tratament penal diferențiat pentru armele automate și semiautomate.**

Faptele săvârșite cu privire la arme automate și semiautomate se sancționează mai sever, reflectând pericolul sporit pentru securitatea publică.

Prin urmare, proiectul introduce un sistem penal complet și diferențiat privind circulația armelor, stabilește regimuri distincte pentru armele supuse autorizării și cele interzise în circuitul civil, incriminează expres transformarea dispozitivelor neletale în arme de foc și reglementează fabricarea ilegală din componente traficate ilicit, în concordanță cu standardele și directivele europene privind controlul armelor.

Scopul amendării cadrului normativ în aspectul de incriminare a evadării din arest la domiciliu a fost eliminarea neconcordanțelor legislative și asigurarea unui cadru legal coerent, care să permită aplicarea eficientă a instituției procesual-penale – arestarea la domiciliu.

1

)

2) Completarea prevederilor art.art.138¹; 138³; 138⁴; 138⁵ Cod de procedură penală prin completarea listei exhaustive a infracțiunilor ușoare și mai puțin grave pentru comiterea cărora pot fi dispuse și efectuate măsurile speciale de investigații respective cu infracțiunea prevăzute de art.317 alin.(1) Cod penal.

3.2. Opțiunile alternative analizate și motivele pentru care acestea nu au fost luate în considerare
Au fost analizate următoarele opțiuni: – păstrarea redacției actuale a art. 290; – extinderea doar a circumstanțelor agravante fără modificarea normei de bază. Aceste opțiuni nu au fost luate în calcul întrucât: – legislația actuală nu acoperă operațiunile de transformare, asamblare sau fabricare ilegală; – sancțiunile existente prezintă o disproporție între pericolul faptei și minimul de pedeapsă;
4. Analiza impactului de reglementare
4.1 Impactul asupra sectorului public
Proiectul de lege întărește capacitatea organelor de urmărire penală de a combate traficul de arme. Totodată, proiectul nu necesită modificări organizatorice interne.
4.2. Impactul financiar și argumentarea costurilor estimative
Implementarea proiectului: – nu necesită cheltuieli bugetare suplimentare pentru infrastructură; – nu implică crearea unor noi structuri publice; – costurile pot fi acoperite în cadrul bugetului existent al organelor de drept.
4.3. Impactul asupra sectorului privat
Riscul penal pentru entitățile care desfășoară activități fără licență crește semnificativ.
4.4. Impactul social
1. Se asigură un grad sporit de securitate publică; 2. Scade probabilitatea evenimentelor violente cu utilizarea armelor transformate; 3. Reduce circulația armelor provenite din conflicte, traficate sau modificate. 4. Are un caracter de prevenție sporind motivația deținătorilor de arme ilegale predarea acestora și indicarea sursei de proveniență a obiectelor prohibite în circuitul civil și a persoanelor implicate în trafic ilicit de arme.
4.4.1. Impactul asupra datelor cu caracter personal
Proiectul nu implică prelucrarea suplimentară a datelor cu caracter personal, întrucât datele titularilor de arme se prelucerează în temeiul legislației.
4.4.2. Impactul asupra echității și egalității de gen
Proiectul nu introduce diferențieri între sexe, nu creează discriminări și nu afectează politicile de egalitate de gen.
4.5. Impactul asupra mediului
Reglementarea nu generează efecte asupra mediului natural, aerului, apei sau solului.
4.6. Alte impacturi și informații relevante
Ar putea fi anticipată o creștere a gradului de conformare și reducerea circulației armelor nelegale.
5. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ existent
Modificările propuse în proiectul de lege implică modificarea Codul penal al Republicii Moldova nr. 985/2002 și Codului de procedură penală al Republicii Moldova nr.122/2003.

